

KIADÓHIVATAL.
Budapest, Eszterházy-utca
12. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációk általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

NÉPJOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Budapest, Vas-utca 15. sz.

Előfizetési díj:
Egész évre... 4 frt — kr.
Fél évre... 2 frt — kr.
Negyedévre... 1 frt — kr.
Egyes szám ára: 8 kr.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, pénz s értékküldemények reklamációk általában a lap anyagi részét illető levelezések pedig a fel. szerkesztőhöz (Gyöngyösi-utca 9. sz.) intézendők.
Megjelen minden pénteken.

Bismarck és a lengyel urak.

Bismarck herceg a porosz képviselőházban, védvén az általa porosz-lengyelországban foganatosított kiutasítási rendeleteket, erősen megtámadta a lengyel nemességet; mely állítása szerint a birodalom ellensége, sőt azzal is fenyegetődzött, hogy birtokaikat kibecsülteti, és őket is kiutasítja, elvül állítván fel, hogy minden államnak kell jogának lenni, azoktól az állami védelmet megvonni és azokat kebelében meg nem tűrni, kik fennállására veszélyesek.

E helyen nincs szándékunkban, ezen elv jelentősége felett elmélkedni, az bizonyos korlátok között amugy is, általunk rég jelzett alapigazságnak felelvén meg, melyet, hogy ily kiváló helyről látunk megerősítve, megelégedésünkre szolgálhat. Mi ez alkalommal csak arra reflektálunk, hogy mi indíthatta Bismarckot arra, hogy ez elvnek alkalmazását ép most helyezze kilátásba és most lépjen fel vádakkal a lengyel nemesség ellenében. Azon okok melyeket a herceg elmondott, vagy régiek, vagy indokolatlanok. Régi, hogy a lengyelek 1863-ban és talán 1870-ben is a francziákkal tartottak, az Arnimper megmutatta, hogy a kancellár nem oly ember, ki tizenöt évig vár bosszújával; a hazafiatalanság vádjá pedig indokolatlan, mert a német birodalom legkitünőbb polgári és katonai állásaiban látunk lengyeleket; kik híven teljesítik kötelességeiket, hogy ennek dacára lengyelek és nem németek; ez ha vád lehet; akkor százados vád, melyet, hogy Bismarck ép most emel, annak igaz okát ugy hisszük, elhallgatta, és ép ez igaz ok után kutatni tartjuk mi fontosnak, azon hiszemben, hogy e kutatás sok tanulságosat foglal magában, a magyar birtokos osztályra nézve is.

Szerintünk Bismarck, azért látta jónak a katolikus lengyel nemességet most megtámadni, mert eléggé meggyengültnek tartja arra, hogy veszély nélkül megtámadható; gyengült erőben, az egykori lengyel birtokok nagy részben zsidó kézre jutva: gyengült erkölcsben, a monakói játéklarang, Páris legkicsapongóbb és legdrágább mulató helyein törzsvendégek a lengyel birtokosok, mi pedig főleg befolyástalanná és gyengévé tette otthon a lengyel birtokos osztályt, az teljes külön válása a néptől, melyet vezetni volt hivatva; mely kötelességét az uri osztály, ha lelkiismeretesen teljesíti, bizonyára nem merete volna Bismarck azon vádat vágni szemébe, hogy a lengyel paraszt jó, de az ur rossz.

Nagy, áthidalhatlan szakadásnak kell ott létezni, hol az uri osztályt, ily váddal merheti valaki megtámadni, egészen elkellett ott már vesztetni, az uri osztálynak lábai alól a talajt, hol a nép még nemzeti aspirációiban sem azonosítja magát véle, és fájdalommal bár, de el kell ismernünk, hogy erőszakos természeténél fogva a gyengét kevése becsülő kancellár, alighanem alapos ismerője a lengyel állapotoknak. De mi is fűzze ott szorosabbra a nép és ur közti viszonyt; a lengyel nemes nevelése; jó és rossz tulajdonságai francziák, e nyelven társalognak az uri körök. A néppel a lengyel főur legfeljebb csak közvetve érintkezik, még pedig a lengyel uri házak elmaradhatlan gonosz szelleme, a zsidó által. A házi zsidó intézmény sehol ugy kifejlesztve nincs, mint a lengyel uri osztály körül. Az ujonnan született urfi számára zsidó szerzi az első dajkát, ugy mint a vén nemes szá-

mára a koporsót; az egész életen át kísé-
róje a zsidó; a nemes urak számára ez állítja össze az első kártya kompániát, ez hozatja a franczia pezsgőt, közvetíti a szerelmes kalandokat, elhelyezi a váltókat, ki unszolja a külföldi játék barlangokba, és az alatt gazdálkodik otthon, nyomja, fosztogatja a népet, hogy szaporítsa a birtok jövedelmét, küldhessen elkártyázni valót a nemes ur után és néki is maradjon annyi, hogy mire az elpusztul, megélhessen „in Ehren.“ mint a zsidó mondja abból mit esalt és lopott.

A nép ezt mind látja, látja hogy szövetkezik régi starostjainak ivadéka, az őt fosztogató zsidóval, hogy adja át e gonosz fajnak egymásután szeszgyárait, birtokait, hogyan enged meg házi zsidójának minden nyomorgatást, hogy az kielégithesse fokozódó pénzsomját és néki is jusson kicsapongásai folytatására. Lehet-e csodálkoznunk, ha az ily uri osztály elszigetelten áll, ha a nép még a legszentebb, a nemzeti létért való küzdelemben sem követi, hiába hangzanak ott a lelkesítő szavak, hiába a zászló lengetés, ha mind erre árnyékát veti a zsidó befolyás, elmaradhatlan következményeivel, a nyomorral.

E szomorú viszonyokat, kell Bismarcknak alaposan ismernie, hogy időszerűnek tartassa a lengyel nemességet ily kimélet nélkül megtámadni; ő tudja, hogy a lengyel ur megett nem áll a nép és ezért merete ez osztály megsemmisítését egyenesen a kormány teendői közé felvenni, és proklamálta a cikünk kezdetén jelzett elvet, szerintünk elég tévesen kihagyván abból azon korlátozást, melyet az elv alkalmazásának a kereszténység von, ez mindenkinek elévülhetlen polgárjogot adván mindenütt, hol a keresztet tisztelik.

Azonban, bár mi is legyen következése, Bismarck legújabb fellépésének, óhajtjuk, hogy mind azok kik társadalmi viszonyainknál fogva, a néptől külön vált kiváltságos állást foglalnak el, levonják belőle az üdvös tanulságot és előrelátással intézkedjenek, nehogy idegen betolakodók kedvéért megszakadjon az összekötő fonál köztük és a nép között; nehogy valamikor ugy járjanak, mint a spanyol pap ki a spanyolok által megkínzott és kivégzendő indiánt megtéríteni akarván, a mennyország boldogságát ecsetelte néki, az indián csak azt kérdezte: jut-e oda spanyol is, és midőn a pap igenlőleg felelt; akkor válaszoló az indián: még a mennyország sem kell.

K.

Hogy áll a világ?

Gladstone, az angol demokraczia vezérterfia, ki politikájában mindig szerencsétlen volt, most átvette Salisbury után a kormány elnökséget. Ő alkotja az új miniszteriumot; dacára annak, hogy az angol királyné nagy ellenszenvvel viseltetik irányában; ugy látszik azonban, hogy Gladstone maga nem fogja a külügyi tarczát megtartani, hanem azt Granville kezére bizza. Hogy Gladstone ezentul is szerencsétlen lesz, mint kormányelnök, már abból is könnyen kimagyarázható, hogy tulajdonképen Parnell tartja kezében az angol pártokat. Ez ő csatlakozása Gladstonehoz buktatta meg a tory-kormányt, de azon pillanatban, a mint a győzelmes pártot elhagyja, ez is kormányképtelenné lesz, s lelépni kénytelen. Parnell tehát azon helyzetben van, hogy feltételekhez kapcsolhatja segítségét s ezen feltételek közt fogjuk találni a

dublini országgyűlést, melytől az angol arisztokraczia irtózik, s már előre látja, hogy ez a rendőrség színe és neve alatt hadsereget fog szervezni s beháborút előkészíteni. Az angol közvelemény legjelentékenyebb organuma a: „Times,“ nem hiszi, hogy Gladstone kormánya soká tarthatná fent magát, de átlátja, hogy a toryknak nincsen több sége, a parlamenti válságok végét tehát csak a parlament feloszlatásától s az új választásoktól várja.

Mult számunkban említettük, hogy Andrassy gróf tudni akarja, mikép áll a dolog Bulgáriában! Hiába szólott a nemes gróf, a szultán és a bolgár fejedelem nem hallgattak szavára s megegyeztek, hogy Bulgária és Kelet-Rumelia közt personal-unio legyen. A keleti kérdés természetesen nincs megoldva ez által, sőt ezen egyeségből új bonyodalmak fognak származni. Sándor fejedelem sakkot mondott a cárnak, boszszantja őt:

Jeleztük volt már, hogy Görögország is föl lett szólítva a hatalmak által, hogy lefégyverkezzen. A görög kormány most azt válaszolja, hogy fölöslegesnek tart minden részletezést s az esetleges összetűzés következményeiért elhárítja magáról a felelősséget és kijelenti, hogy a tengeri haderejének kifejtése ellen gördített akadályokat a korona jogaival és az ország politikai érdekeivel nem tartja összeegyeztethetőnek.

Oroszország Szerbiában oda hatni igyekszik, hogy Szerbia azonnal kössön békét és most sem a kelet-ruméliai, sem a bregovai, sem a felkelők kérdését ne bolygassa. Szerbiában a Törökország és Bulgária között létrejött egyezmény híre igen rossz benyomást tett. Az ó-szerbek csak az oroszoknál vélnék segítséget találhatni, s azért orosz tisztek behívását a szerb hadsereg élére, mint politikai követelményt állítják fel.

Bismarckról és lengyel politikájáról vezetékünkben emlékszünk meg; itt csak azt tartjuk fölemlíteni valónak, hogy sokan a német kancellárnak a lengyel vita alkalmával mondott beszédjeiből azt következtetik, hogy érzelmei Ausztria-Magyarország iránt megváltoztak, vagy hogy meghidegült a két állam közti viszony. Ily dolgok azonban, a mint Berlinből sürgönyzik, távol állnak Bismarcktól, mert ő nem követel magának oly szabadságot, a melyet másoknak meg nem adhatna. Bismarck hercegre nézve a lengyel-kérdés kiváltképen porosz-német ügy. Más államok azt tehetik a lengyelekkel, a mit saját érdekük kíván. Ezt kölcsönösen elismerték az osztrák-magyar és német kormányok. Külömben is a lengyel-kérdés most mar nem bir akkora fontossággal, hogy határozhatna a hatalmaknak egymás közti viszonyára és Európára általában. Ezzel tehát tisztában volnának.

K i n z á s.

A török saptieh is elszégyelhetné magát egy olyan hőhár-munka teljesítése után, a melyet a m. kir. esendörök nem rég Torontálban, Páden végbevitték.

Torontálmegeye alsó feléből, a hol vegyes nemzetiségek laknak, különben is sok rossz hírt hallani egy idő óta. Mintha csakugyan ez volna az ország legárva vármegyéje, a hová nem bir eljutni az állam és kultura keze. Segíteni, az igaz, hogy nem segít neki senki. A nagybirtokosság, a mi még megvan belőle, épen ezeken a vidékeken nem tesz semmit. Az állam is épen ennyit eszelepszik. Mintha nem is ez volna az a kitünő termőterület és azon nevezetes föld, a hol nemzetünk érdekeit a forradalomban annyi vérrel megszentelték.

Ott történt nem rég a nagyikindai százezres sikkasztás, mely a torontáli községek vagyongazdálkodásába és a torontáli hatóságok ellenőrzési potenciájába engedett bepillantást. Oda te-

lepitették le a csángókat is minden nyomorúsággal együtt. Ezeknek a dolguk ismeretes.

Különben az alsó torontali nép egyébként is inséges és szegény. Árvizek, rossz termések egészen megromlottak. A községek, ellentétben a felső torontali német községekkel, nem emelkednek, hanem inkább hanyatlának lefelé. Magyarok és szerbek együtt szegényednek; különösen a magyarok. Mert a torontali magyarság a török uralkodás után sem II. Józseftől, sem Mária-Teréziától nem kapott földet s ma így csak úgy teng leng; kertészkedik és szolgál. Egész községek vesztik ott el népességük egy bizonyos hányadát időnkint, a nélkül, hogy a kincstár letelepítene őket birtokaira.

Egy ilyen hanyatlásnak indult tiszamenti magyar-szerb községben azután nem rég állati kegyetlenséggel meggyilkolták egy gazdag árendás nejét. Az eset valóban gyalázatos volt s méltó arra, hogy a tettesek az akasztófával lakoljanak.

És jöttek a m. kir. csendőrség közegei, hogy egy oly tényre lépjenek közbe a jog nevében, mely állatiasságra nézve legalább is fölé a gyilkosok kegyetlenségével. Eljöttek az igazság és az állam nevében hóher-munkát végezni. S eljöttek azért, hogy az ország általuk bepillantást szerezzen azokba az elvekbe, a melyek szerint a szegény Torontalban a népet kormányozzák.

A csendőrség helyes erélyvel kezdte. A padéi csendőrséget megerősítették a melencei őrszel, a hol egy olyan csoda-csendőr volt, a ki 120 méregkeverő szerb-asszonyt fogdosott volt össze. Fájdalom, alsó Torontal szerb népénél bizonyos tekintetben divat, hogy az asszony a férjét, ha nem szereti, méreggel „megétesse”.

Tehát a gyilkosokat mindenféle fortélylával kinyomozták. Szóke, az őrsparancsnok kemenczébe bujt s a büntető eljárási szabályok és a józan ész ellenére egyútté csukott gazemberek egymás közötti beszélgetését kihallgatta.

Az egészben az a legkülönösebb, hogy Torontal megyében a csendőrök bírói funkciót teljesítettek s nemcsak a gyanúkat gyűjtik és a tetteseket kerítik kézre, hanem bizonyítási eljárást is teljesítenek. Ez a kedélyességnek bizonyos neme s nem mindennapi ismerése ez a csendőri hatáskörnek.

Persze, hogy nem jó vége szokott lenni az ilyen hatósági funkcióknak. A kemenczéből kihallgatott állítólagos tettesek, a kik közt egy vagy nos gazdaember is volt, a nyílt kihallgatásnál és a vizsgálóbíró előtt tagadtak mindent. A csendőri bizonyíték füstbe ment. És ekkor történt meg az a hóheri munka, melynek párját nem hallottuk, csak a Patkó-világ történetében.

Mire a vizsgálóbíró kijött a tett helyére, a gyanuba fogott egyének semmivé lett nyomorékok voltak, a kiknek legfőlegb már csak orvos és gyóntató pap kellett.

És jött a községi orvos. Nem kevésbé méltó orvos a csendőröké. Megállapította, hogy a gyanúsított egyének könnyű sérülésben vannak, mely 8 nap alatt gyógyul. Akkor aztán tehetnek velük, amit tetszik.

Hogy mi történt ezután a vádlottakkal a nagyikindai börtönben, a hova őket szállították, az egészen bizonytalan. Alkalmasint semmi sem történt. Ugy hagyták őket minden orvosi segély nélkül, mignem két hét múlva a vádlottak

közül a jómódu gazda sebeiben örvényesítő tünetek közt meghalt, egy másiknak sebei üszkösödésbe mentek át és a lábát le kellett vágni. A másik kettőtől még nem szól az irás; de el lehet gondolni, hogy azok sem kerültek ki baj nélkül hóheraik kezéből.

Fájdalom, nálunk éppen az u. n. intelligenciában vannak sokan, akik hasonló esetekben a torturát helyeselni tudják és nem képesek belátni, hogy micsoda sajnálni való van ezen embereken. Az ő okoskodásuk szerint jóformán egyre megy, hogy valaki az akasztótán hal-e meg, vagy pedig úgy üszkösödik el a börtön fenekén, mint a nagyikindai foglyok.

Ez ellen a nézet ellen nem harcolunk. Az istenek sem szoktak harcolni a butasággal. Csak azt kérdezzük: mi bizonyíték van a padéi rablógyilkosok ellen? Semmi.

A kínzás nemcsak embertelen és jogtalan eszköz: de ostoba is. A bírónak oly önvallomások alapján, a melyeket kínzással vettek ki, ítélnie nem szabad.

A padéi eset alkalmas arra, hogy a tortúra emberei, a hol még vannak, megdöbbenjenek tőle. Alkalmas arra is, hogy belássunk igazságszolgáltatásunk bomló organizmusába.

A jelen esetben nemcsak a bírói funkciót gyakorló csendőrök a bűnösök, hanem bűnösök mindazok, kik a foglyok borzasztó állapotát eltitkolták s ott hagyták őket elüszkösödni titokban. Ha az egyik meg nem hal közülök, talán soha sem tudta volna meg senki ezt a vérlázító esetet.

S éppen azért, mert ebben az esetben a hivatalos közegek egész sora bele van ártva, ez esetet nem szabad a fegyelmi vizsgálat humánus palástjával födözni.

SZAPULÓ.

Ez év folyamában ünnepli az enyveskező Grünzweig Agraraló Dolfi „Borsszemtelen Jankef” sajtakarójának, az elmeháborodottak szakközölnyének ezredik számát. Jövő évben pedig a magyar nemzet szegényére 20-ik elfordulójának jubileumát. Ez alkalommal az ünnepeket, dicső hős hazafi, karöltve az A tehénaum féle, általa lépre csalt nyomda részvénységével, nagy gezezeszt, s ricsajt fog rendezni. Ez alkalommal ki fognak állítani azon botok és esernyők, melyekhez fájó emlékek fázik képes felét és hátát. A hirlapirodalom ollós, „Ulk”-os bajnokát üdvözik mindazon, kik nemcsak, hogy tisztelet-díj nélkül kéltek fel, hanem még csattanó ötösöket is adtak neki, melyeket, fajához illő módon letagadott — papíron. Nagyszerű disz-bankett fog lenni a dob utcazi „Libamáj”-hoz címzett, hozzá hasonló rovarokkal feldiszipelt, kóser vendéglőben, melyen a magyar hirlapirodalmat három negyed-rezben uraló vuklis, kaftános, lebernyeges, s embereket szagukkal elijesztő elv és hitbaratok és foghagyma szagu, kampós orru rüfkek vesznek részt. Az „dvaron két pálmafa leend felállítva, melyek oly hivatagon intenek az ollózásból élő és az igazi jellemeket kigunyoló jubiláns felé, ki ezuttal 50-ik felpofoztatását is megüli és megállja. S ez az erkölcsbíró, a társadalom ferdeségeit kigunyoló, emberi formába bujtattott réme a becsületes irodalomnak, nagyobb mérvű adakozásokat fog tenni, s e czelra szétosztja a „Kis Lapu” azon

Nem! Nem! Nem lehet máskép: az égben irigyeltek meg, hogy a siralom völgyében ennyi boldogság lakozhassék s az angyalok magukhoz szólították a föld legszeretettebb lényét; s ezért lön mindennek — a nagy boldogságnak vége.

A khorus abhagyta a gyászidőt, a pap beszéltette a halottat s a gyászmenet megindult. A boldogtalan férj kezénél vezette a négy éves lánykát Angyélkát — követve a koporsót. Arca sápadt volt, hideg nyugalom ült rajta.

Hej, ha valaki a szívébe látott volna. De nem mutatta mit szenved.

Csak mikor a sirba eresztették le a koporsót s a kemény fagyos rögök dülöngve zuhantak a koporsóra, tört meg a nagy, tagbaszakadt ember ereje. Egy velőtrázó kiáltást hallatott, mintha szíve hurjai ketté szakadtak volna s azután eszméletlenül rogyott a fagyos, havas földre...

* * *

— Hát a mint a szegény Pity-poty halász nagy szomoruan odaért a tóhoz, látja ám, hogy a tó ugyancsak háborog, hull a villám bele s körülötte úgy, hogy szegény Pity-poty alig bírta kikerülni, hanem azért csak elmondotta:

Hallod-e ponty?
Az a ringy-rongy —
Az én feleségem
Mindig pöröl vélem!

Erre nagy dörgés és vihar közt előjött a ponty, az elátkozott herczeg és kérdezé:

— Hát mit akar már megint a te feleséged?

példányait, melyeket a sajtos kofák meg nem vettek, melyek által a magyar ifjúságot már csirájában megmérgezi.

Egy buzgó statisztikus ünnepeles arccal fogja bemutatni azon számait a csieseri borsó izü „Borsszemtelen Jankef”-nek, melyben az elcz eredeti. S kimutatja, hogy hány olvasója volt a Lipótmezőn, s a különféle kórházak megfigyelő osztályaiban, kik, míg józan eszszel bírtak sirtak ha lapuját olvasták, most örülteként kacagnak. A jubiláns számalomból róluk is megemlékezik, s megküldi nekik naptárait, melyekkel másvilágra üldözi őket.

Az egész ünnepet általános tiszta-eszlári goj leányvérral garnirozott macsesz rogotgatás, libamáj csámcsogás rekeszti be, mely a cigányokak hamis újpesti hatosokkal való, nagyilekű kifzetésével végződik.

Nem fog megfelekedezni a plagiator hajdani tanárától Á. Zs.-ról sem, ki a híres nagy-körösi tanári karnak egyik jeles tagja volt. ki a jubilánsba nagy keservesen beleverte a francia és angol nyelvet s a háládatos tanítvány adott erette e fáradsáért egy — liba-máját. Most három kövér lud-máját küld az egykori tanítvány tanárának, mely küldeménye csak e felirással utasittatik vissza:

— Süsse meg!

Piczege-pores! Sösd el magad revelver, bele a „rosz” antisemitákba kik mernek mondani igazat!

HIREK.

— Trefort miniszter azon panasza, hogy az ifjúság nagyon toladodik a gymnaziumokba, a zsidóknál viszhangra talált, legalább ezt mutatja a sietség, mellyel a real iskolákat elfoglalják. Magyarország reáltanodáiban van 5038 tanuló, ebből 2003 zsidó, persze ezekből kerülnek ki a különböző vállalkozók s állami hid és ut csinálók, építők és alig hisszük, hogy elijeszze őket annak az egy pár Koner, Deutsch és Freundok elíteltetése, kik szinte csak azért kerültek bíró elé, mert egymást is megakarván csalni, összeveszték; ha ezt nem teszik, teljes nyugalommal rebacholhattak volna tovább is, azon magyar állam dicsőségére, melyben őket Tisza Kálmán megtette kitünő hazafiakkal.

— Az újpesti süket-vak. Az egész világon nincs több süket-vak, csak négy s ezek egyike Új-Pesten lakik. Az atyja Bastion Frigyes szabadságharczbeli százados volt, az anyja maicei alezredes leánya, ki szülei akarata ellenére ment nőül a férjéhez s ezért kitagadták. Bastion Frigyes egy alkalommal arezul ütötte az akkor nyolczadéves csintalan fiut s a gyermekkel a legborzasztóbb történet, a mi embert érhet: elvesztette a látását, hallását és beszélő képességét. Atyját ez a csapás kora sirba vitte. Az anyja magára maradt elnyomorodott gyermekével s mivel varrással nem kereshetett alnyit, hogy a fővárosban megélhetett volna, kiköltözött Újpestre. Ott élnek évek hosszú sora óta s a szerencsétlen süket-vak kívül csak tapintás utján értetheti meg magát az anyja, gyermek-játékokat farag. Ebben bánulatra méltó ügyességre tett szert, s lapunknak egy előkelő barátja, ki e játékszereket megnézte, nem győzte azokat eléggé csodálni. Készít fiókos szekrényeket, rugós pisztolyokat, szivattyus kutat, készített egy másfél arasz széles, hosszú és magas szobát butorral, az ajtó s az ablak sodronyból készült sarkokon forognak, egy kápolnát csinos oltárral, melyen feszület és gyertyatartók állanak, a

— Isten szeretne lenni — felelt Pity-poty.
— Menj haza — mondja ponty — megtalá-
lod az ürgelyukban.

Ugy is volt. Az ürgelyukból lett császári palota etünt, de el ám a halásznéből lett császárné is, kiből ismét a régi ringy-rongy lett a piszkos ürgelyukban, tisztogatott egy pár sovány kárászt és talán még most is tisztogatná, ha azóta régen meg nem halt volna.

A kis Angyélka gyermekes örömmel tapsilkolta össze két kis kacsóját, mikor édes apja a nagyravágyó halászné meséjét befejezte.

Szegény kis Angyélka betegesen feküdt ágyacskájában, anyja temetésén hütötte meg magát.

Gyórfly Nagy István pedig ott ült éjjel-nappal Angyélkája mellett s mondogatott neki vig meséket, hogy a kis beteg ezüst csengésű kaczagásba tört ki.

A kis beteget óránként két orvos látogatta, kik aggódva látják, mint válik komolyabbá a kis lány állapota.

Fölismerik a bajt, difteritis volt.

Angyélka óráról-órára gyöngébb lett. Forró láz vett rajta erőt. Az orvosok nem tágitottak többé ágyától.

Az apa, ki sejteni kezdte a lányka helyzetét, egész vagyonát odaigértte, ha megmentik az ő egyetlen kincsét. Majd meg odaborult lánykájára fülecskéjéhez és pajzán, hangosan dudolgatta a fülebe:

Hallod-e ponty?
Az a ringy-rongy —
Az én feleségem
Mindig pöröl vélem!

TÁRCZA.

Megtörte a sors.

Megdöbentő, földig sújtó volt az a fájdalom, mit Gyórfly Nagy István érzett, midőn neje koszorukkal fedett koporsója előtt állott. Merev, hideg mozdulatlan, volt mint egy kőszobor. Ugy szeretett volna sirni keservesen, de szíve meg volt dermedve, szemeibe nem jött egyetlen könny-csepp sem. Pedig úgy hasogatta szívet az a bus melódia, melylyel a khorus halottjától elbucsz-tatta.

A fák tar lombjai között szellő sirdogált, mintha ez is siratni akarná az ő sirba szálló boldogságát s fönn a komor ólmos felhők közelében a varjak sötét táborá rikácsolva hangoztatá: kár-kár-kar! S a mint szeméit rászegezte a koporsóra, eltompult lelke előtt, mely mit sem tudott többé a mi körülötte történik, elvonult elete boldogságának rövid története.

Öt évet töltött el vele együtt; s ez öt év boldogságát a bánat még csak bárány fellege sem zavarta meg; úgy szerettek egymást — végtelenül! S midőn a nő egy gyermeknek, egy rózsás arcu leánykának adott életet, nem volt többé semmi hiány!

Ebben a picziny lényben olvadt össze szívük, lelkük; nyert újabb tápot szerelmük lángja.

Es minthogy jómóduak voltak, még csak anyagi gondok sem zavarták boldogságukat.

számolyán pedig egy térdeplő nő imádkozik. E faragásokat érdemes megnézni, ha pedig valaki venne belőlük, emberséges dolgot művelne, mert a 35 éves szerencsétlen ember manapság is csak abból él, a mit 65 éves édes anyja varrással keres.

— **Ujpesten**, az egyik zsidó iskolának egyik fala kidült, vályogból volt építve, lévén a zsidónak annyi esze, hogy mentől kevesebbet költ saját iskoláira, mikor itt vannak a külfölele keresztény felekezet iskolái, melyekbe botrányos mervben betolokodnak. Az egész fal kidülésnek nem volt különben egyéb következménye, minthogy egy pár zsidó gyereket megütött; nem tartjuk lehetetlennek, hogy az újpesti zsidók most az államhoz fordulnak, építsen az nekik palotát, hogy az apró zsidó csemeték teljes biztonságban nőhessenek fel, míg elérik azon kort, midőn már önállóan, mehetnek széjjel préda után.

— **Békességes zsidók.** Galicziában az elmúlt nyáron egy Mojsze Teitelblüh névre hallgató zsidó egy gojím barátja lett, ezt meghallván a rabbi — e groisser Mann — intette Mojsét, hogy ne legyen a gojím barátja — s lett erre nagy gezerres. A zsidók bevették Mojsze ablakát s csipték őt a hol csak lehetett. Amde Teitelblüh sem esett feje lágyára elment Bécsbe, bepanaszolta a rabbit. Zsidó pajtsái erre Mojsét végleg kidobták a faluból. Az nap a mikor Bécsből jött a sürgöny, a mely meghozta az üzenetet, ott volt az egész zsidó kompánia az állomáson, mindenki első akart lenni, a ki tudja, hogy a rabbi lébenel mi történt. Várnak, várnak de sürgöny nem jön. A hivatalnokok izznak már — s ekkor látja egy zsidó a sürgönny szaladni a dróton át a papírra. Összeseregél a falu zsidósága nagy köpködés és kiabálás közepette. A hivatalnok felolvassa nekik hogy: „Rabbi uram, vétkesnek találtattok s köteles Mojsze Teitelblühnek 2500 frtot megtéríteni.“ Alig hogy ezt meghallották — a „békés“ zsidó atyafiak felbőszülve bedobják a hivatal ablakait, elvágják a telegrafsdronyot s ostromolják az állomás épületét. Nem használt semmit Mojsze zsebre vágta a 2500 frtot. A derek zsidók megfizetésére katonaságot küldtek! Aztán mondja még valaki, hogy a zsidó bekés anyagi türelmében nem bánt senkit e világon.

— **Két tehenet 22 frtért.** Halszból írják, hogy ott egy kisbirtokos neje hosszas betegeskedése folytán oda jutott, hogy zsidóhoz kellett fordulnia pénzért Nemsokára azután — ellicizálták minden vagyonát s így egyik zsidó hitelezője a 120 frtra becsült két tehenet 22 frtért vette meg!

— **Zsidó stiklik.** Tizenegy évvel ezelőtt Klein Dalfi édes anyja Tornóczon ruhafelével kereskedett, kinél Hajma István neje 1 frt 60 kr értékű portékát vásárolt, mely összegből 1 frtot tényleg lefizetett, 60 krajczárt pedig az illető ipánál ledolgozott. Most 11 év leforgása után a Nyitrai költözött „Jaksi“-nak eszébe jutott a rég kifizetett s ledolgozott 1 frt 60 kr, csak hogy rebachhoz jusson Hajma István molnár iparost zaklatva a nyitrai bíróság elé ezitáltatta, hová a szegény nem adós tel-viz idején már háromszor beidézett perének mily vége lesz meglátjuk. — A Hosszúfalu-V-Selye közti Vág folyó jegén átjáróktól a révberlő zsidó 1 krt szed vámot annélkül, hogy a jégen javitana valamit.

— **A templomépítési sorsjáték.** A válás- és közoktatásügyi miniszteriumban Trefort miniszter által a lipótvárosi bazilika kiépítése czéljából

Bágyadt mosoly jutalmazá az apa fáradozását, ki ismét reménykedni kezdett.

Pedig nem volt ez más, mint a láng utolsó föllobbanása.

Angyélka kis karját apja nyaka köré fonta és alig hallható hangon sugta:

— Kedves apuskám, láttam édes mamámat!

A szerencsétlen apa rátette hideg kezét lánykájára forró, lázas homlokára s azután csókjaival borítá el annak égő, piros arcját.

* * *

Éjjel Angyélka érverése csöndesebb, lelegzete rövidebb lett. Az orvosok fölismerék a helyzetet s az apát eltávolítani igyekeztek. De ő nem akarta ott hagyni gyermekét s tanuja volt utolsó lelegzetvételének. Ezután a kis halottra veté magát és lesújtva a szörnyű csapás által elveszté eszméletét...

Midőn Györfly Nagy István a két orvos hosszas ápolására magához tért, igen nyugodtnak látszott, csak tekintete volt zavaros. A körülötte szorgoskodó orvosok egyikétől egész nyugodtan kérdé:

— Mikor temetik lányomat?

— Holnap — volt a válasz.

Györfly Nagy István erre zsebébe nyult, kivette tárczáját és egy százfórintost a következő szavakkal nyújtá az orvosnak:

— Tegye ezt lánykám kezébe — utra-valónak.

elhatározott, ugynevezett templomépítési sorsjáték átvételére és kibocsátására vonatkozó ajánlatokat felbontatták. Tudvalevőleg a miniszter a feltételek tudtul adása mellett négy pénzintézetet szőlített fel, u. m. a hitelbankot, a leszámítoló bankot, a kereskedelmi bankot és az országos bankot, hogy pályázzanak e sorsjátékra, mely 800 000 darab 5 frtos sorsjegy által, 50 évi amortizáció mellett, 4 millió frtot nyújtson rendelkezésre. Csupán két ajánlat érkezett be és pedig az egyik a hitelbanktól, a másik pedig a leszámítolóbanktól, a kereskedelmi bankból és az országos bankból álló csoporttól. A hitelbank 5 frt 82 kr-ra rugó minimális árfolyamot ajánl, s magának sorsjegyenként 45 kr. províziót és a minimális árfolyam felett elérhetőnek 50 százalékat köti ki. A három egyesült bank 6 frt 24 krnyi minimális árfolyamot követel és sorsjegyenként 20 krban megállapított províziót és a minimális árfolyam felett elérhető nyereségből 30 százaléknyi részesülést. Az ajánlatok felett a közoktatási miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg fog dönteni.

Országgyűlés.

A képviselőházat a múlt hét folyamában a kereskedelmi ipar- s földművelési miniszter költségvetésének tárgyalása vette igénybe.

Ha valahol, nálunk, hazánkban fontosak e tárcza teendői, azért természetes, ha a képviselők behatón foglalkoznak az ezt illető ügyekkel, s ha a vita alatt, melyből az oroszánrészt most is, mint mindenkor az ellenzékre jutott, nem is ölelték fel a kínálózó egész anyagot, az nem a felszólaló képviselők tehetségén, vagy jóakarátán, hanem egyedül az anyag nagy mérvein mulott. E tárgyalás maga elég volna meggyőzni mindenkit, hogy az ellenzék felszólalásaiban soha sem vezet el lenmondási hajlam, mert hisz a mely irányban jó akaratot lát, azt nem csak nem titkolja el, sőt minden egyes alkalommal kiemeli.

Igy Lits Sándor ezuttal is készséggel ismerte el azon haladást, melyet a lótenyésztésben tapasztalunk, s a helyes irányt, melyet e tekintetben a kormány, illetve a lótenyésztés ismert vezetője Kozma Ferencz miniszteri tanácsos követ. Így Szalay Imre általános helyesléssel fogadott s figyelmet keltett, ismételt felszólalásaiban kiemelte, hogy ugy a filoxera elleni védelemben, mint a borászat emelésében az országos mintapincze felállítása s egyéb intézkedései által helyes utat követ a kormány.

Szalay azt, hogy a földmivelés körül nem történik több, azon körülménynek tulajdonítja miként a földmivelés-, ipar- s kereskedelem érdekei egy s ugyanazon miniszter kezében vagnak letéve, pedig ezen érdekek nem egyszer ellentétesek. Szükségnek tartja tehát külön földmivelési miniszterium felállítását, illetve a mostaninak szétválasztását.

Sajnos azonban, hogy e két tárggyal azután kimerült a dicsérendők sora; a mit ezenki-

A két orvos jelentősebb szempillantást váltott egymással.

* * *

Azután való éjjel, hogy a kis Angyélkát édes anyja mellé temették, nagy zajra ébredtek a temető körül lakók

Fényt láttak a temetőben és muzsika szót hallottak. El nem tudták képzelni, hogy mit jelentsen e szokatlan dolog. A felősebbek rémülve bujtak el. Akadt azonban néhány bátor ember, a ki elment a temetőbe.

Ott aztán furcsa látványok voltak tanui. Egy frissen hantolt sir körül hosszú fáklyák füstölögtek, melyek kísértetes fényt vetettek egy pár sötét alakra. Czigányok voltak ezek, kik szomorubb-nál-szomorubb nótákat huztak.

Az a kinek parancsára huzták ott feküdt a sirhalmon s kezébe temeté fejét.

— Hét esztendeig éjjen itt a fáklya és hét esztendeig huztátok azt a szomorú nótát; mondá vadul fölgorva. De hirtelen ismét lecsöndesedett és lehajolva a sirhalomra szelid suttogó hangon mintha Angyélkájának mesélgetne, mondá:

Hallod-e ponty?

Ez a ringy-rongy —

Az én feleségem

Mindig pöröl vélem!

— Hisz ez Györfly Nagy István! mondák az emberek, kik szánakozva vezették haza a szerencsétlen — örültet.

vül a miniszter cselekszik abban ugyan kevés a köszönet, a mint azt számos szónok kimutatta.

Lyka Döme a mérsékelt ellenzékietől nagyszabásu beszédben mutatta ki a miniszter tervédeit, melyekbe különösen a gazdasági tanintézetek felállítását s a tantárgyak meghatározását körül esik. E nyedi Lukáts számokkal bizonyítja: mily káros Magyarországra nézve az Ausztriával való közös vámterület, s mennyire tévednek azok, kik azt hiszik, hogy az ausztriai piacokon Magyarország nyers terményei felettébb nagy fogyasztó közönségre találtak. — A számok ellenállhatatlan ereje meg is döbentette a kormány-pártot annyira, hogy Ordódy Pál és Láng Lajos, a kormánypárttal ugyancsak erőlködtek már a közügyelmet felre terelni, hanem hát biz e kiserlet rosszul sikerült.

Az egyes részleteknél is többen szólottak. Hermann Ottó több ízben alaposan támadta meg ugyan a kormányt, e mellett azonban felszólalásaik tanúságot tettek arról is, hogy legyen bár valaki tudós valamely szakmában, azért még sem ért mindenhez.

Br. Andreánszky Gábor átgondolt, nagyobb beszédben a gyümölcs termelésre hívta fel a figyelmet s határozati javaslatot is adott be országos gyümölcs telep felállítására. Elénk helyesléssel kísért beszédének hatása alatt több oldalról történt a gyümölcsészet emelése érdekében felszólalás.

A vita folyama alatt gr. Széchenyi miniszter is többször felszólalt, nyilatkozatai egyikében Szalay Károly által az általános vita alkalmával felemlített szentimrei bérlettel is foglalkozott, szépitvén a dolgot a mennyire lehetett megkísértette azt is vajjon tudna-e hadakozni nagymestere: Tisza Kálmán fegyvereivel? A nem könnyű fegyver azonban Széchenyi gróf erejéhez nagyon súlyosnak bizonyult, míg Tisza Kálmán művészién, addig ő oly gyarló módon forgatta el a szót, hogy nem nagy megerőtetésébe került Szalay Károlynak nem csak visszavágni, sőt a miniszter saját szavaiból kimutatni, miként ezen ügynél legalább is könnyelműen jártak el, sőt, hogy mielőtt más ajánlatok tétettek volna, már el volt határozva, hogy a miniszter jó szolgálatokat tett, barátja birtokát bérelt ki. Az egész ellenzék meg is tagadta a tétel megszavazását, hanem hát ez időben többségbe lévén mindenkor a kormánypárt, a tétel fentartott. A tárgyalás befejezése előtt Irányi Dániel szól, követelvéen, hogy mutattassa ki a miniszter különösen azt: mennyi teher nyomja a kis birtokot országszerte; s mennyi a törvényhatóságok s községek vagyonát? — Ezt azonban a miniszter azzal odázta el, hogy sok költségbe kerül. Mintha bizony a kormányt s pártját valamikor attól, a mit cselekedni akartak a költség szempontja visszatartotta volna? Hanem hát az a szokás, ha az ellenzék részéről tett indítvány ellen más okot felhozni már sehogy se tudnak: a költségekkel állnak elő.

Ekként a földmivelés-, ipar- s kereskedelmi miniszter költségvetése letárgyaltván, — most a közoktatási tárcza költségvetése kerül sorrendre.

Bélyeghamisítók egy miniszteriumban.

Hetek óta a legnagyobb titokban folyik a vizsgálat egy oly bűntényben, melynek részletei most nyilvánosságra jutva, a közönség körében, de különösen a hivatalnoki világban fognak nagy feltűnést kelteni. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban évek óta működik egy bélyeghamisító banda, melynek feje, midőn a véletlen leleplezte a hamisítók üzelmét, agyonlőtte magát, többi tagjai azonban legszigorubb vizsgálat alatt állanak. Az eset a következő: A budapesti katonai térparancsnok budai élelmezési osztálya havonként 150—200 frt értékű bélyegeket használ fel, nagyobb összegekről kiállított nyugtáakra. Az élelmezési osztály rendszeren Budán a fő-ut, 50 számú házban levő Fischer-féle dohánytözsdeből fedezte bélyegszükségletét. Az utóbbi időben egy fiatal gyakornok volt megbízva a bélyegek bevásárlásával. Az élelmezési osztály vezetője mult hó 24-én észrevette, hogy több nyugtára gyanus bélyeg van ragasztva Midőn aztán tüzetesebben megvizsgálta a bélyegeket, látta, hogy azok már használva voltak, a bélyegzés nyomai azonban igen ügyesen vannak eltüntetve. Azonnal kérdést intézett a gyakornokhoz, a ki azt mondta, hogy a bélyegeket a Fischer féle szivartözsdeben vásárolta. Az osztály vezetője megbízta a gyakornokot, hogy a bélyegeket

szonnal vigye el a tőzsdébe visszaváltás végett. Fischer tiltakozott az ellen, hogy hamis bélyegeket árul, a gyakornok viszont követelte tőle, hogy a bélyegeket váltsa vissza. Heves szóváltás támadt köztük, melynek tanúi voltak az üzletben épp akkor jelen levő vendégek. Ezek egyike: egy borbély, látva, hogy a szóváltás mily mérvet öltött, elszaladt a II. ker. kapitánysághoz és jelentette, hogy a Fischer-féle tőzsdében valami nagy baj készül. A rendőrkapitányság polgári biztosokat küldött a szivartőzsdébe, melynek ajtai előtt már nagy népcsoport keletkezett; a polgári biztosok, hogy a botránynak véget vessenek, felszólították a gyakornokot, hogy kövesse őket a kapitányságra. Ott a gyakornok igazolván magát, előadta, hogy mi szolgáltatott okot a botrányra. Ennek következtében egy rendőrfogalmazó két polgári biztos kíséretében azonnal elment a szivartőzsdébe, ott házmotózást tartott és 160 forint értékű, 1—5 frtos hamisított bélyegeket talált. A fogalmazó ekkor a tőzsde tulajdonosát: Fischert letartóztatta és bevitte a II. ker. kapitányságra. Fischer kihallgatván, eleinte mitsem akart tudni, másnap azonban bevallotta, hogy tizenhat év óta áll összeköttetésben a vallás- és közoktatásügyi minisztérium számviteli osztályának több hivatalnokával, akikről rendszeresen szokott vásárolni különböző értékű bélyegeket. Hogy azok használtak, vagy hamisítottak, azt nem tudta. Azután megnevezte ama hivatalnokokat, akikről a bélyegeket szokta vásárolni. Első helyen nevezte meg Tóth Sándor számtisztet és megnevezte még 5—6 hivatalnokot. Fischer elfogatása után két nappal, mult hó 26-án, a promontori országúton, nem messze a kelenföldi állomástól, egy ismeretlen egyén holttestét találták; a vizsgálat kiderítette, hogy az illető egyenlőtte magát. A személyazonosság csak másnap volt megállapítható és az öngyilkosban felismerték Tóth Sándort, a kiről már ekkor tudta a rendőrség, hogy ő volt a bélyeghamisító banda feje és hogy Fischer elfogatásának hírére lötte magát agyon. A rendőrség a banda többi tagjai ellen teljes erélyvel folytatta a nyomozást, házmotózásokat tartott, melyek fontos adatokat szolgáltatottak és megállapították, hogy a banda tagjai 16 év óta üzték a hamisítást a szerződésekről, nyugtákról és folyamódványokról leszedett bélyegekkel, vegyi uton távolítva el a bélyegzés nyomait. Fischer, miután a vizsgálatot ebben az állapotban már meg nem bírhatta, szabadlábra helyezték; a nála talált bélyegeket 1660 forint bírságot kellett fizetnie. Most a pénzügyigazgatóság egyik főbb tisztviselője és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium kiküldötti vizsgálják át a 16 év okmányait, hogy megállapíthassák, mennyi kár érte a kincstárt.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A jókedvű adakozók. X. Y. és Z. urak ülnek egy vendéglő asztalánál. X. ur, a ki zene-tanár s a mellett ügyes csevegő, elbeszéli, hogy szedte őt rá tegnapelőtt egy tisztességesen öltözött szőke fiatal ember, a ki „elszegényedett kollegának” adta ki magát, egy helyben lakó előkelő ur ajánlásával jött hozzá s pár percnyi panaszkodás, nagy sóhajtasok és világfájdalmas kitörése után két forint erejéig megpumpolta. Hogy rászedte, azt onnantól tudta meg, hogy amint azzal az urral találkozott, a ki állítólag hozzá küldte volna az elszegényedett kollegát, az nagyon is észrevehető nehezteléssel adta értésére, hogy nem igen szívesen veszi, ha olyan látogatókat küld hozzá, mint a délelőtti „Bocsánat, de nem hogy én küldtem volna önhöz, hanem ellenkezőleg, ő azt mondta nekem, hogy ön küldte hozzám.” — „Dehogyan küldtem, eszemben sem volt, soha sem láttam. Valami család lesz, a ki rászedett mindkettőt önként.” — „Nem szürke kabát volt rajta s nem volt-e kis bevágás a balarcán?” — kérde Y. ur, a ki ügyvéd és igen jó ember. — „De igen,” válaszolt X. — „Hisz az akkor az én emberem, nálam is volt ugyancsak tegnapelőtt, hogy ő neki az ügyvédi kamara elnöke megnevezett pár ügyvédet, a kiknél egy kis segélyre számíthat. Na am szilenciumra ítélt ügyvédnek adta ki magát s nem a sorost átkozta hanem a kormányt és a kodifikátorokat. Én is megsajnáltam — 3 forint erejéig. — „No, uraim, — szól végre Z. ur, a ki gyakorló orvos — akárk hiszik, akár nem, az a szőke szürkeruhás ember nálam is járt, ugyancsak tegnapelőtt s ugyanolyan furlanggal, mint ahogy önöktől, tőlem is kiszalt három forintot.” — A három rászedett ember jót nevetett, s megfogadták, hogy ezután jobban megnézik, kivel szemben gyakorolják az irgalom cselekedeteit.

— A névmagyarosítások statisztikája. Az 1885. év második felében a belügyminisztérium összesen 350 névmagyarosítási engedélyt adott ki, a mikkel mintegy 1000 idegen bangzásu nevű egyén vett föl új, magyaros nevet. Az új nevek között ismét számos történelmi név van, leggyakoribbak a Bánfi Balassa, Szondi, Hédervári, Perényi és Kornis nevek (Hogy ennek a bosszantó magyarneviségi kapadozásnak a minisztérium még mindig nem vet gátat!) Az engedélyeknek tulajdonos nagy része zsidó vallásúak részére adatott ki.

— Sándor bolgár fejedelem a bécsi katonai körökben bizonyos kedveltségnek örvend.

Jó emlékezetükben van még a pilseni manőverek óta. Csak nem rég jött szóba egy igen előkelő társaságban. „Ki hite volna akkor?” — szól a diplomáciai testület egyik tagja — hogy a herceg, ki a manőverek alatt a pilseni sör tanulmányozásának legalább is annyi figyelmet szentelt, mint a katonai dolgoknak, a hadi-mesterségben egykor oly derekasan tesz ki magáért!” E mellett megemlékeztek a hadgyakorlatok idejéből származó kis anekdotára. Sándor fejedelem a külföldi tisztekkel s a királyi kíséret néhány tisztjével esténként a Salzman-féle étkező helyiségben szokott összejönni s késő éjjel idogálta a polgári sörház világhírű arpaevét. Így történt, hogy egy reggel a manőverterre való elindulásnál néhány percet késett. Midőn a királyhoz ment, hogy üdvözölje s magát kimentse, a király mosolyogva szól: „Tegnap este sokáig voltunk Salzman-nal, kedves herceg, nemde?” — „Tizen-négy krigli pilseni, fölség!” felelte Sándor, s kezét szájához emelte, nehogy titkát hivatlanok hallják meg.

KÖZGAZDASÁG.

A váltó.

A budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék mult évi ügyforgalmi kimutatása megdöbbentő számokban mutatja azon bajokat, a miket a váltó könnyelmű használata társadalmunk oly köreiben okoz, a hol a váltóhitelnek csak kivételesen van jogosultsága s a hol az nálunk mindennek dacára a hitel rendes eszközeként szerepel. A lefolyt évben a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknek 16,091 vállókereset indított s ezen számnak fele nem kereskedőkre esik. Állami, törvényhatósági és társulati tisztviselők ellen ugyanis 905, katonák ellen 83 földbirtokosok ellen 2472, a kereskedői osztályhoz nem tartozó egyéb polgári állású egyének ellen 4581 váltókereset adatott be; míg a kereskedők ellen 8050 esetben indított váltópör. Ez oly abnormis viszonyokra mutat a váltóhitel terén, melyek előtt a törvényhozás nem hunyhat szemet, főleg, miután azt tapasztaljuk, hogy éppen a földbirtokosok ellen pörölt váltók száma az, mely évről-évre szaporodik, mert míg 1884-ben földbirtokosok ellen 1468 esetben indított váltókereset, ez a szám a mult évben több mint ezerral szaporodott. A földbirtokosok ellen pörölt váltók értéke 1884-ben 1,554,142 frtra rugott, mely összeg a pörök számának szaporodása folytán a mult évben valószínűleg több mint egy millió forinttal emelkedett.

Egyszerűen rámutatunk erre a tényre s azt tartjuk, hogy ott, a hol csak a központi váltóbiróságnál a váltópörök fele nem kereskedők ellen indítatik s a hol a földbirtokosok ellen pörölt váltók értéke csak egy esztendőben harmadfél millió forintra rugott beállott annak szűksége, hogy a törvényhozás a baj orvoslására, a mely ijesztő alakban mutatkozik, sürgősen tegye meg a kellő intézkedéseket. Apadást mutat a hivatalnokok ellen indított váltópörök száma, mert míg 1883-ban 1443, 1884-ben 978, 1885-ben 905 esetben adatott be hivatalnokok ellen váltókereset, a mely apadás jó nagy részben kétség-telenül az uzoratórvény hatásának s a korábbi évekhez viszonyítva a hivatali fizetés lefoglalhatósága korlátozásának tulajdonítandó. De az a körülmény, hogy e korlátozás dacára is a fővárosban 905 esetben indítatik egy évben hivatalnokok ellen váltókereset, a melyekben a pörölt váltók értéke az idén valószínűleg szintén meghaladja a 300,000 frtot, mutatja, hogy itt is radikálisabb orvoslásra van szükség, a mi, szemben az általánosan jelentkező aggasztó bajjal, csak a szenvedő váltóképesség megszorítása által érhető el.

Budapesti tőzsde.

Érték-tőzsde.

— február 4-én.

Lapunk zártakor jegyezték a következő árat:	
Magyar aranyár. 4%.....	101.80
„ papírjárdék	92.75
Osztrák hitelrészvény.....	298.—
Magyar hitelbank.....	303.—
Jelzálogbank	118.20
Magyar földhitelintézeti zálog levél 4 1/2 %.....	96.—
Osztrák-magyar bank zálog levél 4 1/3 %.....	102.25
Cs. kir. kör. arany	5.86
20 frankos arany	9.99
Német márka.....	61.80

Gabona-tőzsde

Mintha derülne végre valahára a gazdára. A buzaárak néhány nap óta már nem esnek to-

vább, a vásár iránya szilárd, az árak emelkedők. A dologban az a biztató, hogy a fordulat nem csak nálunk észlelhető, hanem Európa minden piacán, sőt még New-Yorkban. Videkről most kevés élet jön a fővárosba — a malmok pedig dolgoznak erősen és mind jobban apasztják a főváros készleteit. A gazdák tartják magukat. Helyesen! — a mint mindig mondtuk. Most nem engednek az árakból, sőt már itt-ott követelők lesznek. Nemsokára elolvad az ujonnan esett hó, lezajlik a folyók jege, megindul a hajózás újból és akkor a terménytömegek áramlanak majd a kereskedés gőcpontjaiba. De az majd akkor lesz — hetek múlva; — addig a készletek fogynak, az árak javulnak és nem igen fognak hátrálni a tavaszi forgalomban sem. A francia piacokon nyugodtan várják az árak lendítését. Hollandiában, Belgiumban is kezdenek szilárdulni az árviszonyok, az orosz gazdák sem vesztegetik többé pocskát árának terményeiket. Delnemetországban és Rajnában is megfogytak a készletek és az élénkülő keresletől jobb árakat várnak. Szóval: érdekes állapotban lesi a gazdálkodó világ a jobbra forduló idők várandóságát. A ki olyan boldog helyzetben volt, hogy terményeit nem volt kényszerülve elvesztegetni, örülhet a javuló idők reményteljes fordulatának.

Az árak a budapesti tőzsdén, a mult hétben kitüntetett árákkal szemben 30 krnyi jobbulást értek el.

Lapunk zártakor jegyezték:

Buza, bányási.....	76—81 kg.	7.85—8.40
„ tiszavidéki.....	76—81 „	7.85—8.40
„ pestvidéki.....	76—81 „	7.90—8.45
„ fejemgyei.....	76—81 „	7.80—8.40
„ bácskai.....	76—81 „	7.85—8.40
„ északmagyarországi.....	76—81 „	7.45—8.—
rozs.....	70—72 „	6.25—6.40
árpa takarmány.....	60—63 „	5.45—5.90
„ égetni való.....	62—64 „	6.20—7.20
„ sörfőzdei.....	64—66 „	7.40—9.—
zab.....	39—41 „	6.35—6.65
tengeri új bányási.....	75 „	5.80—5.85
„ másnemű.....	73 „	5.60—5.70
köles.....	—	5.10—5.45
káposzta repce.....	— kg.	10 3/4—11.—
repce, új.....	— „	10 3/8—11.—

Marhavásár.

Pozsony, február 1-én. Fölhajtatott összesen 1465 drb hizott marha, köztük 1171 drb magyar ökört, 43 drb tehenet, 4 bikát, 20 bivalyt; 203 drb német ökört, 20 tehenet, és 4 drb bikát. Lanyha irányzat mellett a következő árak jegyeztettek: magyar ökör 48—59 frt, német ökör 52—60 frt métermázsánként.

Sertés-üzlet.

Budapesti sertésvásár. (A kőbányai sertéskereskedelmi-csarnok jelentése.) február 4. Az üzlet teljesen lanyha. Magyar urasági öreg, nehéz 40—41 frtig, fiatal nehéz 43—44 frt., közép 42—43 frt., könnyű 41—42 frt., közönséges szedett nehéz 38—40 frt., közép 38—40 frt., könnyű 37—39 frt. Szerbiai nehéz 38—39 frt., közép 37—40 frt., könnyű 35—37 frt. Hizó egy éves — Hizó két éves makkos 26—30. Hizó öreg — frt.

Szerkesztői üzenetek.

Csurgó. Levél legközelebb megy.
Tornóc. Mindkettő megérkezett. Válasz utban van.
Sz. N. Elküldetett.
S... bánya. Nem érkezett oda levelünk?
N.-Várad. Türelem. A megállapodás csak látszólagos, a munka nem szünetel. Egyébként is, a minnek meg kell, az meg fog történni.
T. N. Ámtás az egész, félre akarnak vezetni benneteket; figyeljete jól a jelekre, s magatok is láthatjátok, hogy már is készülődnek. Vigyázzatok, ébren legyetek.

Kiadóhivatal postája.

Lapunk rendszeren s a legpontosabban minden pénteken postára adatik, ha rendetlenül érkezik valahova, az a posta hibája, nagyon lekötöznék tehát t. olvasóink, ha ily esetekről értesítenek bennünket, hogy az illető „szives” postamester ur ellen a kellő lépéseket megtehesse.

Felelős szerkesztő: SZALAY KÁROLY.